

Ako môže elektronické obstarávanie zlepšiť verejné obstarávanie?

Elektronické obstarávanie znamená vykonávať verejné obstarávanie elektronicky. Zahŕňa zverejňovanie oznámení o vyhlásení verejného obstarávania online (elektronické oznámenie), zverejňovanie všetkých dokumentov týkajúcich sa výzvy na predkladanie ponúk online (elektronický prístup k súťažným podkladom), elektronické predkladanie ponúk dodávateľov verejným nákupcom/verejným obstarávateľom (elektronické predkladanie ponúk) atď.

Elektronické verejné obstarávanie môže významne zjednodušiť spôsob vykonávania obstarávania, znížiť plytvanie a prispieť k lepším výsledkom obstarávania (nižšia cena, lepšia kvalita) podnecovaním väčšej hospodárskej súťaže na celom jednotnom trhu.

Správy verejných obstarávateľov, ktorí už prešli na elektronické obstarávanie, potvrdzujú úspory od 5 % do 20 %. Vzhľadom na veľkosť celového trhu verejného obstarávania v EÚ by každých ušetrených 5 % mohlo do štátnej pokladnice navrátiť približne 100 miliárd EUR.

Elektronické obstarávanie sa v EÚ postupne stane povinným

Vzhľadom na výhody, ktoré elektronické obstarávanie ponúka, nové smernice zavádzajú **jeho postupné povinné používanie**. V praxi to znamená, že:

- od marca 2016 budú elektronické oznámenia (budú zasielané elektronicky na zverejnenie) a elektronický prístup k súťažným podkladom povinné,
- od marca 2017 bude pre centrálné obstarávacie organizácie (verejní obstarávatelia kupujúci v mene iných verejných obstarávateľov) elektronické predkladanie ponúk povinné,
- od septembra 2018 bude pre všetkých verejných obstarávateľov elektronické predkladanie ponúk povinné.

Elektronické obstarávanie musí byť umožnené všetkým podnikom

Nové smernice osobitne uvádzajú, že nástroje a zariadenia používané na elektronickú komunikáciu by mali byť všeobecne dostupné, interoperabilné a nediskriminačné. Znamená to, že verejný obstarávateľ by nemal obmedzovať schopnosť podniku zúčastniť sa na postupe verejného obstarávania. Nemôže napríklad nútiť nejaký podnik, aby kúpil ťažko dostupný program, ktorý mu umožní odpovedať na výzvy na predkladanie ponúk.

Elektronické podpisy

Elektronické podpisy sa pri verejnom obstarávaní môžu použiť na osvedčenie skutočnosti, že spoločnosť, ktorá poslala ponuku, je naozaj tou, za ktorú sa prehlasuje. Elektronický podpis sa v mnohých prípadoch používa, aby chránil obsah toho, čo bolo podpísané (šifrovanie).

Nové smernice nechávajú na členských štátoch, aby rozhodli, či budú vyžadovať používanie elektronického podpisu. Členské štáty by však mali posúdiť primeranosť uplatňovania viacerých

bezpečnostných požiadaviek. Z dôvodu možných problémov interoperability používanie elektronických podpisov nie je povinné.

Nové smernice zavádzajú vzájomné uznávanie elektronických podpisov, ktoré sú uverejnené v zozname dôveryhodných podpisov, s cieľom pomôcť verejným obstarávateľom pri overovaní elektronických podpisov vydaných v inom členskom štáte. Každý členský štát na zozname dôveryhodných podpisov uverejňuje zoznam elektronických podpisov, ktoré považuje za dôveryhodné. Každý členský štát musí prijať podpisy, ktoré iný členský štát považuje za dôveryhodné.

E-Certis

E-Certis¹ je **bezplatný online informačný systém** pre spoločnosti a verejných obstarávateľov, ktorý slúži na identifikáciu:

- rôznych *dokumentov, ktoré sa vyžadujú* pri predložení ponuky vo verejnom obstarávaní v inej krajine,
- *najčastejšie vyžadovaných certifikátov* v postupoch verejného obstarávania v EÚ, aby bolo možné určiť, aké informácie sa vyžadujú / poskytujú a *na určenie vzájomne uznávaných ekvivalentov*.

Nové smernice vyžadujú, aby členské štáty aktualizovali všetky informácie o požadovaných certifikátoch vo svojej krajine, ktoré sa týkajú postupov verejného obstarávania. Používatelia tak majú istotu, že v systéme e-Certis nájdu vždy aktuálne a správne údaje. Verejní nákupcovia by v rámci všeobecného pravidla mali vyžadovať typy certifikátov, ktoré sú dostupné v systéme e-Certis, aby predišli množstvu rôznych certifikátov od podnikov.

Dynamické obstarávacie systémy

Dynamické obstarávacie systémy (DPS) sú elektronické systémy, ktoré umožňujú verejným nákupcom konzultovať celý rad potenciálnych dodávateľov štandardizovaných (ihneď dostupných) prác, tovarov alebo služieb, ktorých schopnosti sú overené. Nové smernice revidovali DPS:

- tieto systémy sa značne **zjednodušili**,
- spoločnosti môžu do systému vstúpiť **jednoducho a kedykoľvek** počas obdobia ich platnosti,
- oznámenie, ktoré informuje spoločnosti o existencii a účele rôznych DPS, sa **bude pravidelne uverejňovať**.

Elektronické aukcie

Postup používania elektronických aukcií sa riadi v podstate rovnakými pravidlami, ktoré sa uplatňujú v súčasnosti.

¹ <http://ec.europa.eu/markt/ecertis/login.do?selectedLanguage=en>

V konkrétnom postupe obstarávania, keď už boli predložené a preskúmané ponuky, je možné pristúpiť k elektronickej aukcii, aby sa určila najmä **konečná cena** za všeobecne štandardizované tovary, práce a služby.

Elektronické katalógy

Elektronický katalóg je úplne **nový nástroj elektronického obstarávania**, ktorý bol sprístupnený verejným obstarávateľom a podnikom. Podnikom umožňuje predložiť ponuky v štruktúrovanom formáte. Systém elektronického obstarávania verejného obstarávateľa je schopný **automaticky posúdiť** ich ponuku, čím vytvára úspory a zvyšuje účinnosť.